

Názov stavby: „Hronovce, časť Čajakovo – Rúbaniská“

Číslo výskumu: 176/2009

Vedúci výskumu: **PhDr. Ján Beljak, PhD. (AÚ SAV Nitra),
Mgr. Noémi Pažinová, PhD.**

Investor: **AÚ SAV**

METÓDA A ORGANIZÁCIA VÝSKUMU

Archeologický výskum (č. v.: 176/2009) sa uskutočnil od 19.10. do 30.10. 2009. Pozostával z povrchového prieskumu, troch sondážnych výkopov a prieskumu pomocou detektora kovov na vopred stanovenom priestore. Priebežne počas výskumu bola vykonaná fotografická a kresebná dokumentácia terénnej situácie. Jednotlivé výskumné sondy boli presne lokalizované a zamerané v teréne prostredníctvom geodetickej totálnej stanici. Výskum uskutočnili: PhDr. Ján Beljak, PhD. (AÚ SAV Nitra), Mgr. Noémi Pažinová, PhD. (Katedra Archeológie FF UKF Nitra). Na výskume sa zúčastnili aj študenti 2. a 3. ročníka bakalárskeho štúdia odboru Archeológia na Katedre archeológie FF UKF V Nitre v rámci výučby predmetu „Materiálové praktikum“. Zároveň sa na výskume podieľali aj viacerí študenti archeológie na Katedre archeológie UK v Bratislave a jedna študentka archeológie na Katedre klasickej archeológie Trnavskej univerzity.

ZHODNOTENIE VÝSLEDKOV ARCHEOLOGICKÉHO VÝSKUMU

Výskumom sa podarilo získať huteľné archeologické nálezy. Môžeme ich rozdeliť do nasledovných období – 4 praveké a 1 protohistorické: Z pravekých nálezov si ešte zmienku zasluhujú drobné nálezy pochádzajúce z kultúrnej vrstvy, teda nie je možné pri všetkých jednoznačné datovanie. Preto sa prikláňame k ich rámcovému datovaniu do obdobia mladšej a neskorej doby kamennej. Patrí sem napr. nález troch hlinených praslenov/koliesok; jedného kosteného praslenu; hlinenej

naberačky; hlineného pečatidla; perforovaného zvieracieho zubu, používaného ako závesok/šperk, hlinený valcovitý predmet tzv „spulni“. Keramický nálezový fond z doby rímskej je reprezentovaný nezdobenými aj zdobenými črepmi z funerálnej keramiky s rôznym prevedením dekóru (ryhovanie, zaštipovanie, kolková výzdoba,...). Keramika je prevažne leštená, kvalitne vypálená. Ide o fragmenty z rozoraných urien. Môžeme preto konštatovať, že sa na ploche výskumu doložilo aj germánske urnové pohrebisko z konca staršej doby rímskej, pričom väčšina fragmentov pochádzala zo sondy A (do cca. hĺbky 60 cm od súčasného povrchu terénu; 85 % všetkých nálezov z doby rímskej z výskumu) a z jej okolia, južným smerom ich počet ubúdala. Kým v sonde B sa germánsky črepový materiál, ako aj jedna urna, nachádzali ešte v pomerne početnom zastúpení, v sonde C bolo rímske obdobie zastúpené minimálne. Okrem keramického materiálu je doba rímska na lokalite zastúpená aj početnými kovovými predmetmi, ktoré pochádzali z jednotlivých kultúrnych vrstiev sond, pričom boli nájdené priamo na ploche sondy pri výskume, alebo prostredníctvom detektora kovov na haldách zeminy pochádzajúcich z jednotlivých sond. Opäť najväčšie zastúpenie kovových predmetov (prevažne išlo o bronzové pliešky, fragmenty bronzových nožíkov, lyžičiek, držadiel, ihiel zo spôn; fragmenty kovových častí opaskov; ostroha; toaletných skriniek; žiarom zdeformovaných fragmentov sklenených predmetov; bližšie neidentifikovaných fragmentov bronzových a železných predmetov) pochádzalo zo sondy A.

Obr. 01. Hronovce - Rúbaniská. Objekt z doby bronzovej.

Obr. 02. Hronovce - Rúbaniská. Objekt z neskorej doby kamennej.

Obr. 03. Hronovce - Rúbaniská. Začistená plocha na úrovni zachytenia pravekých objektov.